
Ordinaziun tar la lescha da scola (ordinaziun da scola)

dals 25-09-2012 (versiun dals 01-08-2018)

---

sa basond sin l'art. 45 al. 1 da la constituziun chantunala¹⁾ e sin l'art. 97 da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun (lescha da scola)²⁾

relaschada da la regenza ils 25 da settember 2012

1. Instituziuns responsablas per la scola

Art. 1 Obligaziun d'admissiun

¹ Mintga instituziun responsabla per la scola è obligada d'admetter scolaras e scolars da vischnancas vischinas che n'han betg las purschidas publicas correspondentas per laschar frequentar la scola, premess che l'infrastructura e che persunas d'instrucziun avunda sajan avant maun.

Art. 2 Daners da scola

¹ En cas d'ina collavuraziun contractuala tenor l'artitgel 5 surpiglia la vischnanca da domicil ils daners da scola ed ils custs da transport, nun che l'instituziun responsabla per la scola fixeschia in'autra regulaziun. Ina participaziun als custs da las persunas cun la pussanza dals geniturs n'è betg admissa.

² Ils daners da scola cumpiglian maximalmain ils custs cumplains per scolara u scolar dal stgalim correspondent.

³ En cas da dispita decida il departament davart l'attribuziun e davart ils daners da scola.

Art. 3 Collavuraziun cun instituziuns privatas ch'èn responsablas per la scola

¹ Contracts tranter instituziuns responsablas per la scola privatas e publicas ston vegnir approvads dal departament.

---

¹⁾ DG [110.100](#)

²⁾ DG [421.000](#)

* tabellas da las modificaziuns a la fin dal relasch

2. Purschidas da scola e da furmaziun

2.1. STGALIMS DA SCOLA

Art. 4 Entrada e frequentaziun dal stgalim da la scolina

¹ Entrà en il stgalim da la scolina vegni il cumenzament da l'onn da scola. La scolina sto vegnir frequentada regularmain.

Art. 5 Models dal stgalim secundar I

¹ La furmaziun da classas da nivel sin il stgalim secundar I sto vegnir premissa en mira.

² L'instituziun responsabla per il stgalim secundar I po manar la scola reala e secundara tenor differents models cooperativs.

³ Il departament relascha directivas davart l'organisaziun e per la permeabilitad.

2.2. OBLIGAZIUN D'IR A SCOLA, LIEU DA SCOLA E FREQUENTAZIUN GRATUITA

Art. 6 Frequentaziun en in'otra instituziun ch'è responsabla per la scola

¹ Sin dumonda da las personas cun la pussanza dals geniturs po in uffant vegnir admiss – en cas motivads – a la scola d'ina outra instituziun ch'è responsabla per la scola. Il cussegl da scola da quella instituziun decida davart l'admissiun sco er davart ils daners da scola, e quai cun il consentiment da l'instituziun responsabla per la scola cedenta.

² Ils daners da scola ed eventuels custs da transport vegnan pajads per regla da l'instituziun cedenta. Las personas cun la pussanza dals geniturs han da pagar ils daners da scola ed eventuels custs da transport, sche la scola da l'outra instituziun responsabla per la scola vegn frequentada per motivs che sa chattan surtut en l'interess personal dad ellas sezzas u da l'uffant.

Art. 7 Spustament e suspensiun da l'entrada en scolina

¹ Las instituziuns responsablas per la scola pon er admetter al stgalim da la scolina uffants che cumpleneschan il 4. onn da vegliadetgna fin ils 31 da december da l'onn chalendar current.

² Suenten avair tadlà las personas cun la pussanza dals geniturs po il cussegl da scola suspender l'entrada en scolina per 1 onn, sch'ina expertisa dal servetsch psicologic da scola atesta che las premissas per entrar en scolina n'èn betg ademplidas tenor il stadi da svilup e ch'ina scolaziun speziala na vegn betg en dumonda.

Art. 8 Spustament e suspensiun da l'entrada en scola primara

¹ Sin dumonda po il cussegl da scola conceder la permissiun per entrar pli baud en scola, premess ch'i saja avant maun in'expertisa dal servetsch psicologic da scola e ch'i na dettia naginas resalvas cunter in'admissiun a la scola.

² Suentar avair tadlà las persunas cun la pussanza dals geniturs po il cussegl da scola suspender l'entrada en scolina per 1 onn, sch'ina expertisa dal servetsch psicologic da scola atesta che las premissas per entrar en scola n'èn betg ademplidas tenor il stadi da svilup e ch'ina scolaziun speziala na vegn betg en dumonda.

Art. 9 Frequentaziun postobligatorica da la scola

¹ A scolaras ed a scolaras che han ademplì l'obligaziun d'ir a scola da 9 onns, che n'han però anc betg terminà il stgalim secundar I, po il cussegl da scola permetter – sin dumonda da las persunas cun la pussanza dals geniturs – da frequentar ulteriurs onns da scola.

² Tgi che lavura manglusamain u tgi che n'observa betg l'urden da scola malgrà in'admoniziun e malgrà in'orientaziun da las persunas cun la pussanza dals geniturs, po vegnir exclus da la scola tras il cussegl da scola.

Art. 10 Relaschada anticipada

¹ Sin dumonda da las persunas cun la pussanza dals geniturs po il cussegl da scola decider la relaschada da l'obligaziun d'ir a scola il pli baud suenter 8 onns da scola obligatorics, premess ch'i vegnia absolvida in'otra scolaziun entaifer u ordaifer la scola.

² L'uffizi decida davart ulteriuras excepziuns e relascha las disposiziuns executivas davart il termin e davart la procedura d'ina relaschada anticipada.

Art. 11 Transport da scolaras e da scolaras

¹ Relaziuns che pretendan in transport da las scolaras e dals scolaras èn avant maun, sch'i na po betg vegnir pretendi dad ellas e dad els d'ir a pe a scola, en spezial, sche:

- a) la via è spezialmain lunga u privlusa;
- b) igl è avant maun in impediment che engrevgescha considerablmain da far la via senza transport.

2.3. SCOLAS PRIVATAS ED INSTRUCZIUN PRIVATA**Art. 12** Dretg d'instruir

¹ Persunas d'instrucziun da scolas privatas e per l'instrucziun privata ston ademplir las medemas premissas concernent il dretg d'instruir sco las persunas d'instrucziun da la scola populara publica.

Art. 13 Mesiras en cas da premissas nunsuffizientas

¹ Sche l'instrucziun privata u l'instrucziun en ina scola privata na correspunda betg a las pretensiuns legalas, a las pretensiuns dal plan d'instrucziun u a las cundiziuns, po il departament disponer che questas scolaras e quests scolars midian en la scola publica.

² La regenza po disponer che scolas privatas vegnian serradas, sch'ellas n'adempleschan betg las disposiziuns legalas u las cundiziuns.

3. Organisaziun da la scola

3.1. GESTIUN ED ORGANISAZIUN

Art. 14 Approvaziun da l'urden da scola

¹ Per esser valaivel sto l'urden da scola vegnir approvà dal departament.

Art. 15 Premissas minimalas a direcziuns da scola

¹ Las direcziuns da scola adempleschan las premissas minimalas, sche:

- a) la direcziun operativa da la scola vegn surdada a las manadras ed als manaders da scola en ils secturs da la pedagogia e da la pedagogia speziala, dal personal, da l'organisaziun, da l'administraziun e da las finanzas e sche las incumbensas correspondentas èn fixadas en in carnet d'obligaziuns;
- b) las manadras ed ils manaders da scola han experientschas professiunalas en il sectur pedagogic sco er ina scolaziun supplementara en il sectur da la direcziun d'ina scola. L'uffizi decida davart l'equivalenza d'experientschas professiunalas e da scolaziuns d'ordaifer la scola;
- c) il pensum da lavur da la manadra u dal manader da scola per ademplir questa incumbensa importa almain 20 pertschient d'ina plazza. Per calcular il pensum d'occupaziun minimal valan las disposiziuns da la lescha chantunala dal personal¹⁾;
- d) las directives dal departament areguard las interfatschas a las instanzas chantunalas vegnan ademplidas.

Art. 16 Obligaziuns da las direcziuns da scola

¹ L'uffizi po declerar occurrenzas e curs da furmaziun supplementara sco obligatorics per las direcziuns da scola.

² Las direcziuns da scola èn obligadas da dar infurmaziuns a l'uffizi.

---

¹⁾ DG [170.400](#)

Art. 17 Direzziuns da scola cuminaivlas

¹ Per direzziuns da scola che lavuran per differentas instituziuns responsablas per la scola sto ina regulaziun cuminaivla ed unitara dal temp da lavur e da las competenzas vegnir fixada en in contract.

Art. 18 Registraziun da datas statisticas

¹ Las instituziuns responsablas per la scola èn obligadas da registrar datas statisticas tenor las directivas dal departament.

3.2. MANASCHI DA SCOLA

Art. 19 Grondezzas maximalas da las partiziuns

¹ Ina partizium da scolina na dastga per regla betg avair dapli che 20 uffants.

² Ina partizium da scola primara na dastga per regla betg avair dapli che:

- a) 24 scolaras e scolars tar ina partizium d'ina classa;
- b) 20 scolaras e scolars tar ina partizium da duas classas;
- c) 18 scolaras e scolars tar ina partizium da trais classas;
- d) 16 scolaras e scolars tar ina partizium da quatter classas;
- e) 14 scolaras e scolars tar ina partizium da tschintg u da sis classas.

³ Ina partizium da scola secundara na dastga per regla betg avair dapli che:

- a) 22 scolaras e scolars tar ina partizium d'ina classa;
- b) 18 scolaras e scolars tar ina partizium da duas u da trais classas.

⁴ Ina partizium da scola reala na dastga per regla betg avair dapli che:

- a) 20 scolaras e scolars tar ina partizium d'ina classa;
- b) 16 scolaras e scolars tar ina partizium da duas u da trais classas.

⁵ Ina partizium da lavurs a maun e d'economia da chasa na dastga per regla betg avair dapli che:

- a) 14 scolaras e scolars tar ina partizium d'ina classa;
- b) 12 scolaras e scolars tar ina partizium da pliras classas.

Art. 20 Grondezzas minimalas da las partiziuns

¹ Las partiziuns na dastgan per regla betg sutpassar ils suandants dumbers minimals:

- a) scolina: 5 uffants;
- b) scola primara: 5 scolaras e scolars;
- c) scola reala: 7 scolaras e scolars;
- d) scola secundara: 10 scolaras e scolars.

² Il stgalim secundar I sto avair tut en tut almain 17 scolaras e scolars.

Art. 21 Adattaziun da las grondezzas minimalas e maximalas da las partiziuns, excepziuns

¹ Sche scolaras e scolars da lingua estra, impedids u che dovran in'otra promoziun intensiva vegnan admess ad ina partiziun, sto il dumber maximal admess da scolaras e da scolars vegnir reduci adequatamain. Il departament relascha directivas davart l'execuziun.

² Sin dumonda da l'instituziun responsabla per la scola po il departament conceder ina permissiun limitada per divergiar per in tschert temp dal dumber maximal u minimal da scolaras e da scolars per partiziun.

Art. 22 Occurrenzas da scola spezialas

¹ L'instituziun responsabla per la scola po declerar sco obligatorias occurrenzas da scola spezialas che han lieu ils suentermezdis libers u las sondas.

Art. 23 Lecziuns per mez di sin il stgalim primar

¹ Mintga mez di èn per regla admessas sin il stgalim primar maximalmain 4 lecziuns.

² Tranter las lecziuns stoi dar ina pausa d'almain 5 minutas.

Art. 24 Uras da bloc

¹ Durant las uras da bloc ha per regla lieu l'instrucziun. Ultra da quai pon las uras da bloc er vegnir duvradas per purschidas che han in connex cun l'instrucziun, sco l'agid per far leziyas e pensums, la scolaziun musicala da basa u lecziuns da sport supplementaras.

² La realisaziun da purschidas che han in connex cun l'instrucziun po er vegnir surdada a persunas privatas qualifitgadas.

³ Il departament po relaschar directivas per garantir la qualidad.

Art. 25 Dis da congedi

¹ Ils dis da congedi per scolaras e scolars che vegnan concedids da l'instituziun responsabla per la scola pon er vegnir permess en furma da lecziuns singulas. La quantidad totala na dastga betg surpassar 15 dis da scola u il tripel da la dotaziun da lecziuns per emna dal stgalim da scola respectiv.

3.3. CUNTEGNS DIDACTICS, PLAN D'INSTRUCZIUN E MEDS D'INSTRUCZIUN

Art. 26 Roms d'instrucziun
1. stgalim primar

¹ La tavla da lecziuns per il stgalim primar cumpiglia roms obligatorios. *

² Per il rom "religiun" è responsablas las baselgias chantunalas. El sto vegnir integrà en ils uraris sco rom obligatoric. *

Art. 27   2. stgalim secundar I

¹ La tavla da lecziuns per il stgalim secundar cumpiglia roms obligatorics e roms d'elecziun. *

² Per il rom "religiun" è responsablas las baselgias chantunalas. El sto vegnir integrà en ils uraris sco rom obligatoric. *

³ ... *

⁴ ... *

⁵ ... *

Art. 28   Scolas e classas che vegnan manadas en moda bilingua

¹ Scolas e classas che vegnan manadas en moda bilingua vegnan permessas da la regenza sin basa d'ina dumonda e d'in concept correspondent.

Art. 29   Meds d'instrucziun

¹ La regenza concluda davart l'ediziun u davart la nova elavuraziun d'in med d'instrucziun.

² Per meds d'instrucziun che vegnan duvrads probablamain da main che 500 scolaras e scolars pon vegnir realisadas soluziuns pli favuraivlas.

³ L'uffizi dispona la reediziun da meds d'instrucziun senza midadas.

⁴ L'uffizi fixescha il pretsch da vendita dals meds d'instrucziun.

3.4. PURSCHIDAS CUMPLEMENTARAS

Art. 30   Scolas secundaras da vallada

1. structura

¹ La scola secundara da vallada cumpiglia maximalmain 3 classas che suondan la 6. classa primara. La 3. classa po vegnir manada tenor las disposiziuns federalas per scolas da maturidad.

Art. 31   2. renconuschientscha

¹ La regenza decida davart la renconuschientscha d'ina scola secundara sco scola secundara da vallada, sch'il basegn vegn cumprovà.

² La regenza conceda e retira a la scola secundara da vallada la permissiun da manar la 3. classa tenor las disposiziuns federalas per scolas da maturidad.

Art. 32 3. plan d'instrucziun

¹ Da princip valan il plan d'instrucziun e la tavla da lecziuns da la scola secundara. Divergenzas che vegnan chaschunadas da l'instrucziun en ils roms speziels, ston vegnir preschentadas en in concept e ston vegnir approvadas dal departament.

² L'uffizi po dispensar scolaras e scolars che visitan roms speziels, da frequentar singuls roms dal plan d'instrucziun ordinari da la scola secundara.

³ Sche la 3. classa vegn manada tenor las disposiziuns federalas per scolas da maturitad, vegnan applitgads conform al senn il plan d'instrucziun e la tavla da lecziuns da la scola chantunala.

Art. 33 4. garanzia da la qualitat

¹ Sch'ina classa vegn manada tenor las disposiziuns federalas per scolas da maturitad, ston vegnir ademplitdas las suandantas cundiziuns per garantir la qualitat da la scolaziun:

- a) las persunas d'instrucziun frequentan occurrenzas da furnaziun supplementara per persunas d'instrucziun da las scolas medias dal Grischun conform a las premissas per scolas medias privatas;
- b) las scolaras ed ils scolars ston vegnir preparads uschia ch'els pon entrar a la fin da la 3. classa en ina scola media dal Grischun, per regla senza ch'els stoppian repeter in onn da scola;
- c) las absolventas ed ils absolvents d'ina 3. classa ston frequentar per regla avant che cumenzar cun la 4. classa d'ina scola media dal Grischun in curs intensiv da lingua tudestga che sto vegnir definì dal departament. Il chantun surpiglia ils custs dal curs.

Art. 34 Classas da talent

¹ L'admissiun da scolaras e da scolars en ina classa da talent è colliada cun premissas che vegnan fixadas da la regenza. *

² Classas da talent pon vegnir manadas mo sin il stgalim secundar I.

Art. 35 Purschidas supplementaras per uffants da lingua estra

¹ Las instituziuns responsablas per la scola mettan a disposiziun ina instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra. En cas da basegn installleschan ellas classas da scolarisaziun per scolaras e scolars da lingua estra.

² L'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra ha per regla lieu durant il temp d'instrucziun ordinari.

³ L'instrucziun sto vegnir dada en unitads entiras u en mesas unitads.

Art. 36 Promoziun speziala d'uffants da lingua estra en lur lingua e cultura

¹ Uffants da naziunalitad betg svizra che vegnan instruids da lur consulats sin agens custs en la lingua, en l'istorgia ed en la cultura da lur pajais duessan sche pussaivel survegnir il temp necessari er durant l'instrucziun ordinaria.

² Per quest intent mettan las instituziuns responsablas per la scola a disposiziun gratuitamain las localitads d'instrucziun.

Art. 37 Purschidas da time-out

¹ Purschidas da time-out ston vegnir installadas da las instituziuns responsablas per la scola sco partiziuns che vegnan manadas en moda separada.

² Purschidas da time-out servan a scolar per in tshert temp sco er ad observar ed a sviluppar la personalitad da scolaras e da scolars cun in cumportament extraordinari.

³ La durada dastga surpassar 3 mais mo en cas excepziunals motivads.

⁴ Sche pussaivel sto vegnir intermediada la materia da la classa regulara. La finamira è la reintegraziun en la classa regulara.

3.5. PROMOZIUN E MIDADA DA STGALIM

Art. 38 Promoziun, princips

¹ Las decisiuns da promoziun han primarmain l'intent da promover l'emprender.

² En in giudicament cumplexiv da las scolaras e dals scolars ston – per la promoziun – vegnir resguardads commensuradamain er facturs sco l'existenza d'ina lingua estra sco er il stadi da svilup corporal e spiortal.

³ Las persunas cun la pussanza dals geniturs sco er las scolaras ed ils scolars vegnan integrads conform al stgalim en ils process da giudicament e da decisiun.

Art. 39 Promoziun periclitada

¹ Sche la promoziun è periclitada, orientescha la persuna d'instrucziun da classa las persunas cun la pussanza dals geniturs en scrit il pli tard 12 emnas avant la fin da l'onn da scola.

Art. 40 Nunpromoziun

¹ Per scolaras e scolars che n'èn betg en cas da suandar l'instrucziun tenor il plan d'instrucziun e che na cuntanschan betg la finamira da l'instrucziun e da l'emprender d'ina classa po vegnir decretada la nunpromoziun la fin da l'onn da scola.

² La decisiun da la nunpromoziun vegn communitgada da la persuna d'instrucziun da classa en scrit a las persunas cun la pussanza dals geniturs ensemen cun l'indicaziun dals meds legals il pli tard 20 dis avant la fin da l'onn da scola.

Art. 41 Cuntinuaziun da l'onn da scola en la classa pli bassa

¹ Sch'ina scolara u in scolar è surdumandà, po il cussegl da scola – cun il consentiment da las personas cun la pussanza dals geniturs e da la persona d'instrucziun da classa – concluder excepziunalmain durant l'emprim semester che la scolara u il scolar stoppia midar en la classa pli bassa.

Art. 42 Sursigliar ina classa

¹ Sin basa d'in rapport da la persona d'instrucziun da classa davart la prestaziun e davart il stadi da svilup d'ina scolara u d'in scolar po il cussegl da scola approvar la dumonda da las personas cun la pussanza dals geniturs da sursigliar ina classa. En cas d'intschertezzas u sch'i na po betg vegnir cuntanschì in accord tranter las parts participadas, po vegnir consultà il servetsch psicologic da scola.

Art. 43 Procedura d'admissiun

¹ La procedura d'admissiun duai da princip succeder senza examen e garantir che las scolaras ed ils scolars vegnan assignads a la scola reala u a la scola secundara tenor lur qualificaziun.

² L'uffizi relascha directivas davart la procedura d'admissiun.

3.6. MESIRAS DA LA PEDAGOGIA SPEZIALA

Art. 44 Purschidas da la scolaziun e da la promoziun

¹ La promoziun integrativa cumpiglia la promoziun sco prevenziun, la promoziun senza adattaziun da las finamiras da l'instrucziun e la promoziun cun adattaziun da las finamiras da l'instrucziun.

² Las mesiras pedagogic-terapeuticas cumpiglian la logopedia e la terapia psicomotorica.

³ L'instrucziun en il rom da la scolaziun speziala cumpiglia la promoziun e la scolaziun d'uffants e da giuvenils che n'èn betg en cas da suandar a vista mesauna ed a lunga vista l'instrucziun en la scola regulara malgrà las mesiras simplas.

⁴ L'assistenza che tutga tiers cumpiglia las purschidas da structures dal di, la dimora staziunara e la tgira en instituziuns da la scolaziun speziala. Ella po er cumpigliar las fins d'emna u las vacanzas.

⁵ Las mesiras en cas d'in grond basegn da promoziun cumpiglian l'educaziun prescolara pedagogic-curativa, la logopedia en la vegliadetgna prescolara e sunter ch'il temp da scola obligatoric è adempli, l'audiopedagogia sco er las mesiras en cas da donns da la vesida.

⁶ L'assistenza staziunara d'uffants cun impediments considerabels avant lur entrada en scolina cumpiglia las purschidas da structures dal di, la dimora e la tgira.

Art. 45 Furmas da la scolaziun e da la promoziun

¹ Sco integrativa vala quella furma da la scolaziun e da la promoziun, tar la quala la part principala da l'instrucziun ha lieu en la classa regulara.

² Sco parzialmain integrativa vala quella furma da la scolaziun e da la promoziun, tar la quala singulas unitads da l'instrucziun han lieu ordaifer la classa regulara en furma d'ina instrucziun da gruppia u d'ina instrucziun individuala.

³ Sco separativa vala quella furma da la scolaziun e da la promoziun, tar la quala la part principala da l'instrucziun ha lieu ordaifer la classa regulara.

Art. 46 Garanzia da la porschida simpla da la pedagogia speziala

¹ Per garantir las mesiras simplas, en spezial la promoziun da la prevenziun, vegnan las instituziuns responsablas per la scola animadas d'engaschar ina persuna spezialisada per la pedagogia curativa per almain duas unitads d'instrucziun per emna per partiziun dal stgalim da scolina e dal stgalim primar.

Art. 47 Proceduras concernent las mesiras da la pedagogia speziala
1. en general

¹ La decisiun concernent la realisaziun da mesiras da la pedagogia speziala sto vegnir prendida cun tegnair quint dal bainstar e da las pussaivladads da sa sviluppar da la scolara u dal scolar sco er resguardond ils conturns da la scola e l'organisaziun da la scola.

² L'opportunitad da las mesiras ordinadas sto vegnir examinada periodicamain. Eventualmain ston quellas vegnir midadas u terminadas.

³ Las personas cun la pussanza dals geniturs ston vegnir integradas en la procedura da decisiun concernent las mesiras da la pedagogia speziala.

Art. 48 2. en il sectur simpel

¹ Il scleriment en il sectur simpel vegn fatg dals posts spezialisads reconuschids dal departament, sche:

- a) igl existan intschertezzas u i na po betg vegnir cuntanschi in accord tranter las parts participadas davart la realisaziun da mesiras da la pedagogia speziala;
- b) las finamiras da l'instrucziun duain vegnir adattadas;
- c) igl è necessari da realisar mesiras pedagogic-terapeuticas.

² La deliberaziun da scolaras e da scolars da singuls roms dovra la permissiun da l'uffizi.

Art. 49 3. en il sectur pretensius

¹ Las mesiras da la pedagogia speziala en il sectur pretensius vegnan garantidas da l'uffizi.

² L'ordinaziun da mesiras pretensiusas da la pedagogia speziala premetta ch'il post spezialisà da l'uffizi u che terzas persunas incumbensadas da l'uffizi hajan fatg ils scleriments necessaris. L'annunzia per laschar far quests scleriments sto vegnir fatga da las persunas cun la pussanza dals geniturs.

Art. 50 Incaricas da prestaziun

¹ Las incaricas da prestaziun ad instituziuns da la scolaziun speziala valan per regla 4 onns. Ellas reglan en spezial il gener, la qualitad e la quantitad da la purschida, la qualificaziun dal persunal, la controlla da las prestaziuns che vegnan messas a quint ed ils princips da l'indemnisaziun da las prestaziuns.

Art. 51 Scolaras e scolars cun talents extraordinaris

¹ Sche necessari installeschan las instituziuns responsablas per la scola purschidas spezialas per scolaras e scolars che han talents extraordinaris. Questa incumbensa po er vegnir surdada a terzas persunas.

² Ad uffants che profitan da talas purschidas sto sche necessari vegnir dà il temp necessari er durant il temp d'instrucziun usità.

³ Da las persunas cun la pussanza dals geniturs po vegnir incassada ina contribuziun adequata.

3.7. ASSICURANZA

Art. 52 Assicuranza cunter accidents

¹ Las scolaras ed ils scolars ston vegnir assicurads cunter accidents en scola, tar occurrenzas da scola e sin via a scola per las suandantas prestaziuns minimalas:

- a) cas da mort: 10 000 francs;
- b) invaliditad: 150 000 francs, 350 pertschient cumulativ.

Art. 53 Assicuranza da responsabladad

¹ La summa da garanzia per donn da persunas e per donn materials sto importar ensemen almain 5 milliuns francs per cas da donn.

4. Las scolaras ed ils scolars

Art. 54 Exclusiun da la scola

¹ Avant che prender la decisiun sin exclusiun da la scola sto il cussegl da scola dar la pussaivladad a las persunas cun la pussanza dals geniturs da prender posiziun en scrit u a bucca. El po desister da quai, sch'igl è necessari d'agir immediatamain.

5. Las personas d'instrucziun

5.1. ENGASCHAMENT ED OBLIGAZIUNS

Art. 55 Dretg d'instruir

¹ Sco persona d'instrucziun è elegibla tgi che posseda in certificat da qualificaziun che correspunda al reglament da furmaziun correspondent, relaschè da la conferenza svizra dals directurs chantunals da l'educaziun publica (CDEP).

² En cas da certificats da qualificaziun esters sto vegnir inoltrada a l'uffizi la verificaziun da l'equivalenza da la CDEP.

Art. 56 Curs da furmaziun supplementara obligatorics

¹ L'uffizi po organisar curs da furmaziun supplementara e dietas da lavur per personas d'instrucziun e declerar la participaziun sco obligatorica. El po er declerar sco obligatorica la participaziun a curs ed a dietas da lavur che vegnan arranschads d'organisaziuns professiunalas.

Art. 57 Curs da furmaziun supplementara facultativs

¹ Curs da furmaziun supplementara facultativs han lieu durant il temp liber da scola respectivamain da scolina.

Art. 58 Congedi da furmaziun supplementara

¹ Il congedi da furmaziun supplementara è collià cun las suandantas cundiziuns: *

- a) * la persona d'instrucziun ha frequentà sin basa facultativa durant sia activitad d'instrucziun da fin ussa curs da furmaziun supplementara che han durà tut en tut almain mez uschè ditg sco il congedi dumandà;
- b) * il congedi da furmaziun supplementara sto vegnir preni en in temp coerent ed ha lieu da princip durant il temp da scola;
- c) * il cuntegn dal congedi da furmaziun supplementara stat per regla en in stretg connex cun il plan d'instrucziun.

² Il manaschi da scola na dastga betg vegnir pregiuditgà tras il congedi.

Art. 59 Facilitaziun da vegliadetgna

¹ A personas d'instrucziun cun in pensum cumplain vegn concedida a partir dal 55avel onn da vegliadetgna ina facilitaziun da vegliadetgna da 2 unitads d'instrucziun per emna ed a partir dal 60avel onn da vegliadetgna ina tala da 3 unitads d'instrucziun per emna. La facilitaziun da vegliadetgna vegn concedida davent dal cumenzament da l'onn da scola, en il qual la persona d'instrucziun cumplenescha il 55avel respectivamain il 60avel onn da vegliadetgna.

² La facilitaziun da vegliadetgna vala er per persunas d'instrucziun ch'èn engaschadas tar pliras instituziuns responsablas per la scola.

Art. 60 Schliaziun da la relaziun da lavur

¹ La schliaziun ordinaria da la relaziun d'engaschament sto succeder per la fin da l'onn da scola. Ella sto vegnir communitgada en scrit a la persuna d'instrucziun respectivamain a l'instituziun responsabla per la scola fin la fin da mars.

5.2. SALARISAZIUN

Art. 61 Augment dals stgalims dal salari minimal

¹ Suentar il salari inicial suondan 21 stgalims da salari annuals. Ils emprims trais stgalims da salari importan mintgamai 4, ils proxims nov mintgamai 3, ils proxims sis mintgamai 2 ed ils ultims trais mintgamai 1 pertschient da l'emprim stgalim da salari.

² Las instituziuns responsablas per la scola pon er fixar ina regulaziun concernent il svilup dal salari analogamain al dretg chantunal da personal.

6. Finanziaziun da las scolas

6.1. PRINCIP

Art. 62 * ...

6.2. CONTRIBUZIUNS DAL CHANTUN E DA LAS INSTITUZIUNS RESPONSABLAS PER LA SCOLA

Art. 63 Assegn da las pauschalas per la scola regulara

¹ Il chantun assegna las pauschalas per la scola regulara a las instituziuns responsablas per la scola cun almain in pajament a quint e cun in pajament final per onn da scola. Decisivs èn las scolaras ed ils scolars che vegnan instruids da l'instituziun responsabla per la scola il di da referenza da la dumbraziun da las scolaras e dals scolars.

² La pauschala da la gulivaziun da las grevezzas geografic-topograficas e da scola sin basa dal factur "quota da scolaras e scolars" vegn pajada en duas ratas tuttina grondas. Sch'ina vischnanca n'ha betg in'atgna scola e sch'ella fa part a medem temp da passa in consorzi da scola, vegn la contribuziun pajada a quel consorzi che survegn la pli gronda pauschala per la scola regulara. Il consorzi da scola che survegn questa contribuziun sto metter a quint la contribuziun a la vischnanca correspondent. *

Art. 64 Pauschala per la direzziun da la scola

¹ Il dretg da survegnir contribuziuns per il proxim onn da scola han las instituziuns responsablas per la scola, che han installà ina direzziun da scola fin ils 31 da fanadur.

² Las instituziuns responsablas per la scola èn obligadas d'annunziar a l'uffizi midadas ch'èn relevantas per il dretg da survegnir contribuziuns sco er midadas tar il personal da las direzziuns da scola entaifer 20 dis.

³ Las contribuziuns a las direzziuns da scola regiunalas vegnan pajadas a las singulas instituziuns responsablas per la scola tenor lur dumber da scolaras e da scolars.

Art. 65 Pauschala supplementara per scolas pitschnas

1. lieus da scola periferics

¹ Il lieu da scola è quel lieu, nua ch'i vegn instruida la gronda part da las lecziuns per emna d'ina partiziun.

² In lieu da scola vala sco periferic:

- a) sch'el sa chatta ordaifer in territori d'abitadi serrà u en ina situaziun allontanada ed i na sa chatta en ina vischinanza adeguata nagin lieu da scola che ha la medema lingua da scola u il medem stgalim da scola; u
- b) sche l'intschess è fitg grond e la maiorità da las scolaras e dals scolars ha ina lunga via da scola.

³ Il departament fa mintga onn ina glista da las instituziuns responsablas per la scola che han lieus da scola periferics. Per far la glista vala la situaziun da l'october da l'onn precedent.

Art. 66 2. calculaziun

¹ Las tariffas da partenza da las pauschalas supplementaras per scolas pitschnas importan per il stgalim primar maximalmain 4000 francs e per il stgalim secundar I maximalmain 1000 francs. Decisiv è il dumber total da scolaras e scolars al lieu da scola. *

² Il product or dal dumber da scolaras e da scolars multiplitgà cun la tariffa da partenza respectiva tenor l'alineia 1 sa reducescha linearmain cun il dumber da scolaras e da scolars a 0 francs tar 66 scolaras e scolars.

Art. 67 Pauschala supplementara per scolas secundaras da vallada

¹ Imputablas sco pauschala supplementara per scolas secundaras da vallada èn sulettamain quellas lecziuns ch'èn vegnidas dadas effectivamain.

Art. 68 Contribuziuns da la vischnanca e dals geniturs a la scolaziun speziala

¹ La participaziun als custs da las instituziuns responsablas per la scola importa 21 francs per di chalendar. La participaziun da las personas cun la pussanza dals geniturs als custs per l'alimentaziun e per l'assistenza importa per di da dimora 10 francs en cas d'ina scolaziun speziala interna e 5 francs en cas d'ina scolaziun speziala externa.

Art. 69 Contribuziuns per ina furnaziun supplementara obligatorica e per in congedi da furnaziun supplementara
1. princip

¹ Als suandants custs per la furnaziun supplementara obligatorica e per il congedi da furnaziun supplementara paja il chantun contribuziuns:

- a) * custs da curs fin maximalmain 11 000 francs;
- b) custs da la substituziun.

² Las contribuziuns als custs da la substituziun correspundan a 28 pertschient da la salarisaziun iniciala d'ina persuna d'instrucziun da la categoria da personas d'instrucziun respectiva. *

³ Las instituziuns responsablas per la scola surpiglian ils suandants custs:

- a) la salarisaziun da la persuna d'instrucziun e da sia substituziun;
- b) ils custs da viadi sco er ils custs da l'alloschi e da l'alimentaziun ordaifer, e quai tenor ina tariffa che vegn fixada dal departament.

⁴ En cas d'ina furnaziun supplementara obligatorica surpiglia il chantun supplementarmain ils custs dals documents dal curs.

⁵ Ils curs da furnaziun supplementara ch'èn obligatorics ston vegnir frequentads per regla per almain la mesadad en il temp liber d'instrucziun. La durada da la substituziun vegn fixada dal departament.

Art. 70 2. premissas per survegnir contribuziuns

¹ L'uffizi po colliar il pajament da las contribuziuns cun la cundiziun che la furnaziun supplementara vegnia terminada cun success.

Art. 71 Pauschalas per transports da scolaras e scolars *

¹ Il chantun conceda contribuziuns pauschalas a las instituziuns responsablas per la scola per vias da scola da scolaras e scolars da passa 2 kilometers. *

² Sco via da scola vala la distanza tranter il lieu da domicil da las scolaras e dals scolars ed il lieu da scola. L'uffizi fixescha la distanza tranter ils lieus correspundents che po vegnir imputada. Decisiv è il register dals lieus da l'uffizi federal da statistica. La basa furma l'enquista dal dumber da scolaras e scolars e dal lieu da domicil che vegn fatga mintgamai il settember. *

³ Per in onn da scola e per mintga scolara u scolar importa la pauschala 65 francs per kilometer viadi da scola simpel imputabel. *

7. Instanzas

Art. 72 Inspecturat, incumbensas

¹ L'inspecturat ha en spezial las suandantas incumbensas:

- a) controllar, sche las instituziuns responsablas per la scola realiseschan ed observan las prescripziuns chantunalas ed ils standards da qualitat;
- b) evaluar periodicamain las scolas popularas;
- c) cussegljar persunas d'instrucziun, direcziuns da scola ed autoritads communalas da scola en dumondas da l'instrucziun, da la planisaziun da scola, da la furnaziun supplementara e dal management da conflicts.

² L'uffizi relascha directivas davart l'organisaziun, davart las obligaziuns e davart las incumbensas e divide il territori chantunal en districts d'inspecturat, resguardond en quest connex las regiuns linguisticas.

Art. 73 Servetsch psicologic da scola, incumbensas

¹ Il servetsch psicologic da scola cusseglia e sustegna uffants e giuvenils, geniturs, persunas d'instrucziun, direcziuns da scola, autoritads communalas da scola ed instituziuns da l'agid per uffants e per giuvenils a superar problems da scola, da svilup e d'educaziun.

² Il servetsch psicologic da scola fa scleriments e cussegliaziuns en cas da problems d'emprender, da prestaziun, da cumportament e da svilup sco er en cas da dumondas da la carriera da furnaziun d'uffants e da giuvenils.

³ Ultra da l'agid en il cas singul cooperescha il servetsch psicologic da scola tar la prevenziun da problems da scola, da svilup e d'educaziun.

⁴ L'uffizi relascha directivas davart l'organisaziun, davart las obligaziuns e davart las incumbensas dal servetsch psicologic da scola e divide il territori chantunal en regiuns da cussegliaziun.

8. Disposiziuns finalas

Art. 74 Aboliziun dal dretg vertent

¹ Cun l'entrada en vigur da questa ordinaziun vegnan abolids ils suandants relaschs:

- a) ordinaziun davart l'admissiun d'uffants da quatter onns en scolina dals 19 da mars 1996;
- b) conclus da la regenza davart l'elegibladad da mussadras dals 8 da mars 1994;
- c) ordinaziun davart la surveglianza da las scolinas en il chantun Grischun dals 27 d'october 1998;
- d) ordinaziun davart la promoziun d'uffants cun impediments en las scolinas dal chantun Grischun dals 2 da fanadur 1996;
- e) ordinaziun davart las prestaziuns d'assicuranza per mussadras ed uffants en scolina dals 29 da zercladur 1992;
- f) ordinaziun per manar ed organisar il stgalim superiur da la scola populara dals 27 d'october 1998;
- g) ordinaziun davart l'organisasiun da classas pitschnas dals 6 da mars 2001;
- h) ordinaziun davart il pajament da contribuziuns per las direcziuns da scolas (ordinaziun davart las direcziuns da scolas) dals 9 da favrer 2009;
- i) ordinaziun davart l'elegibladad da persunas d'instrucziun per classas pitschnas, scolas realas e scolas secundaras sco er da persunas d'instrucziun da roms spezials dals 15 da matg 2001;
- j) disposiziuns executivas per conceder e subvenziunar congedis da perfecziunament dals magisters da las scolas popularas dals 19 da mars 1991;
- k) ordinaziun davart la promoziun a las scolas popularas dal chantun Grischun (ordinaziun da promoziun) dals 15 da matg 2001;
- l) ordinaziun davart la procedura d'admissiun al stgalim superiur da la scola populara (ordinaziun d'admissiun) dals 17 da zercladur 1996;
- m) ordinaziun davart il subvenziunament da stabiliments da scola e da sport da scola (ordinaziun davart la construcziun da scolas) dals 29 da zercladur 2010;
- n) ordinaziun davart il perfecziunament e la furnaziun supplementara da las persunas d'instrucziun da las scolas popularas e scolinas dals 27 d'october 1998;
- o) ordinaziun davart la surveglianza da scola en il chantun Grischun dals 27 d'october 1998;
- p) ordinaziun davart las prestaziuns d'assicuranza per scolaras e scolar e per persunas d'instrucziun dals 20 da matg 1975;
- q) ordinaziun davart la promoziun linguistica d'uffants da lingua estra en las scolinas e las scolas popularas dal chantun Grischun dals 25 da zercladur 1996;
- r) ordinaziun davart la scolaziun speziala dals 27 da november 2007.

² Sche relaschs vertents renvieschan a disposiziuns che vegnan abolidas tras questa ordinaziun, vegnan applitgadas las disposiziuns correspondentas da questa ordinaziun.

Art. 75   Entrada en vigor

¹ Questa ordinaziun entra en vigor il 1. d'avust 2013.

Tabella da las modificaziuns - tenor conclus

Conclus	Entrada en vigor	Element	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
25-09-2012	01-08-2013	relasch	emprima versiun	-
16-12-2014	01-01-2015	Art. 34 al. 1	midada	2014-037
30-06-2015	01-01-2016	Art. 62	aboliziun	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 63 al. 2	integraziun	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 66 al. 1	midada	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 69 al. 2	midada	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 71	midada dal titel	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 71 al. 1	midada	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 71 al. 2	integraziun	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 71 al. 3	integraziun	2015-021
11-06-2018	01-08-2018	Art. 26 al. 1	midada	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 26 al. 2	midada	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 27 al. 1	midada	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 27 al. 2	midada	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 27 al. 3	aboliziun	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 27 al. 4	aboliziun	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 27 al. 5	aboliziun	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 58 al. 1	midada	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 58 al. 1, a)	integraziun	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 58 al. 1, b)	integraziun	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 58 al. 1, c)	integraziun	2018-007
11-06-2018	01-08-2018	Art. 69 al. 1, a)	midada	2018-007

Tabella da las modificaziuns - tenor element

Element	Conclus	Entrada en vigor	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
relasch	25-09-2012	01-08-2013	emprima versiun	-
Art. 26 al. 1	11-06-2018	01-08-2018	midada	2018-007
Art. 26 al. 2	11-06-2018	01-08-2018	midada	2018-007
Art. 27 al. 1	11-06-2018	01-08-2018	midada	2018-007
Art. 27 al. 2	11-06-2018	01-08-2018	midada	2018-007
Art. 27 al. 3	11-06-2018	01-08-2018	aboliziun	2018-007
Art. 27 al. 4	11-06-2018	01-08-2018	aboliziun	2018-007
Art. 27 al. 5	11-06-2018	01-08-2018	aboliziun	2018-007
Art. 34 al. 1	16-12-2014	01-01-2015	midada	2014-037
Art. 58 al. 1	11-06-2018	01-08-2018	midada	2018-007
Art. 58 al. 1, a)	11-06-2018	01-08-2018	integraziun	2018-007
Art. 58 al. 1, b)	11-06-2018	01-08-2018	integraziun	2018-007
Art. 58 al. 1, c)	11-06-2018	01-08-2018	integraziun	2018-007
Art. 62	30-06-2015	01-01-2016	aboliziun	2015-021
Art. 63 al. 2	30-06-2015	01-01-2016	integraziun	2015-021
Art. 66 al. 1	30-06-2015	01-01-2016	midada	2015-021
Art. 69 al. 1, a)	11-06-2018	01-08-2018	midada	2018-007
Art. 69 al. 2	30-06-2015	01-01-2016	midada	2015-021
Art. 71	30-06-2015	01-01-2016	midada dal titel	2015-021
Art. 71 al. 1	30-06-2015	01-01-2016	midada	2015-021
Art. 71 al. 2	30-06-2015	01-01-2016	integraziun	2015-021
Art. 71 al. 3	30-06-2015	01-01-2016	integraziun	2015-021